

Vuosiluokkasuunnitelma 4. vuosiluokka

Oulun kaksikielinen opetus

Kaksikielisellä koulupolulla –hanke (2024-2026)

Laajamittaisella kaksikielisellä opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa perusopetuksen koko oppimäärän **opetuksesta yli 25% järjestetään kohdekielellä** koulun opetuskielen lisäksi.

Osuus lasketaan koko tuntimäärästä niillä vuosiluokilla, joilla laajamittaista kaksikielistä opetusta toteutetaan.

Yleiset tavoitteet

Kaksikielisessä opetuksessa **oppiaineiden tavoitteet** ovat samat opetussuunnitelman tavoitteet kuin ei-kaksikielisessä opetuksessa. Myös laaja-alaisen osaamisen taidot (Transversal Competencies) huomioidaan opetuksen suunnittelussa. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. (POPS 2014)

Kielellisenä tavoitteena laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa on *oppijan ikäkaudelle sopiva akateeminen kielitaito, jonka avulla voi ymmärtää, opiskella ja oppia sekä osoittaa osaamista ja tuottaa sisältöä englanniksi*. (Taina Wewer, toim.: Kahdella kielellä kiitoon! s.5) Peruskoulun päättyessä tavoitteena oleva kielitaito on [eurooppalaisen viitekehyksen](#) mukainen taitotaso B1.1. , johon liittyy myös yleisissä koulun arjen tilanteissa selviytyminen kohdekielellä.

Pitkätähhtiäimen tavoite on perustan luominen elinikäiselle kielten oppimiselle sekä kielten ja kulttuurien moninaisuuden arvostamiselle.

Kaksikielisen opetuksen käytännöt

Kaksikielisessä opetuksessa käytetään CLIL- menetelmää (Content and Language Integrated Learning), jossa oppiaineiden asiasisältöjä opiskellaan vieraalla kielellä. Oppilaiden äidinkielellä ja vieraalla kielellä annettu opetus muodostavat kokonaisuuden, jolla vierasta kieltä opitaan. Opetuksessa käytetään tarkoitukseen ja tilanteeseen soveltuvaa kieltä.

Formaali kielenopetus tapahtuu kielen tunneilla. Kaksikielisessä opetuksessa kaksikielisen luokan opettaja ja kielten opettajat tekevät yhteistyötä opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Kaksikielinen opetus painottuu Pohjois-Ritaharjussa vuosiluokalla 3 matematiikkaan, ympäristöoppiin sekä taito- ja taideaineisiin ja vuosiluokilla 4–5 yhteiskuntaoppiin ja historiaan edellä mainittujen lisäksi. Äidinkielen ja kirjallisuuden opetus toteutetaan vain äidinkieltä käyttämällä.

Opetustilanteissa oppiaineiden termit ja keskeiset käsitteet käydään läpi ja opetellaan molemmilla kielillä kaksikielisissä oppiaineissa.

Myös muissa oppiaineissa käytetään englannin kieltä opetusta rikastamaan. Päivittäiset rutiinit käydään läpi englanniksi.

Oppilaiden kanssa käydään läpi aiheeseen liittyvä sanasto ja fraasit, joita kyseisen aiheen opiskelussa tarvitaan, ennen opetuksen aloittamista tai sen aikana.

Opetusta havainnollistetaan monikanavaisesti oppijoille ja oppilaille tarjotaan tukimateriaalia kuvien, sanastojen sekä tukifraasien muodossa (scaffolding). Myös TVT:tä hyödynnetään oppimisessa apuvälineenä ja työkaluna (mm. Ville-oppimisympäristön matematiikan englanninkielinen materiaali).

Kaksikielisessä opetuksessa painottuu luonnollinen viestintä ja vuorovaikutus, toiminnallisuus ja oppilaiden aktiivinen kielenkäyttö. (POPS 10.1.)

Oppimistilanteet ja tuntien aloitukset

Aamut ja oppitunnit aloitetaan oppilaiden kanssa pääasiassa yhdessä, jolloin oppilaille tulee tilanteita missä he altistuvat englannin kielen kuunteluun säännöllisesti. Näissä tilanteissa on, oppilaan ikätaso huomioiden, pääpaino englanninkielisessä viestinnässä. Pyritään käyttämään myös oppilaille sopivaa, yksinkertaista kieltä ja lauserakenteita sekä aamu ja oppituntirutiineissa, että oppiaineen sisältöjä läpikäydessä.

Esimerkkejä uuden asian käsittelytapoihin:

- Aiemman tiedon aktivointi ja kerääminen
- Käsitekartat – käsitteiden avaaminen
- Keskeinen sanasto ja lauseet → toisto (kielellinen mallintaminen)
- Kuvatuki
- Kahden kielen aktiivinen rinnakkainen käyttö sekä puhuttuna että kirjoitettuna
- Keskustelut pareittain / ryhmittäin
- pelit / laulut / draamaharjoitukset / leikit / oppimisovellukset

- Tekstit monessa muodossa

Arviointi

Arviointi kaksikielisessä opetuksessa tapahtuu perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Myös kielen oppimisen arviointi kohdekielessä tapahtuu A1 kielen tavoitteisiin perustuen.

Opetustilanteissa tapahtuva arviointi on formatiivista, eli tukevaa, kehittävää ja ohjaavaa arviointia. Näissä tilanteissa arvioidaan sekä oppilaan kielen tuottamista (suullinen/kirjallinen), että keskeisen sanaston ja lauserakenteiden osaamista. Oppilaiden kielelliset taidot arvioidaan vuosiluokkakohtaisesti yhteistyössä kielten opettajien kanssa.

Vuosiluokkien suunnitteludokumenttien sisällöt

Tämä dokumentti sisältää luokka- ja oppiainekohtaiset suunnitelmat ja vähimmäissisällöt tarkempien suunnitelmien ja vuosisuunnitelmien pohjaksi. Kielelliset ja sanalliset tavoitteet tarkoittavat käsitteiden avaamista ja oppimista sekä koulun opetuskielellä että kohdekielellä (englanti).

Sisältö:

1. Opetuskäytännöt ja tavoitteet yleisesti
2. Matematiikka
3. Ympäristöoppi
4. Yhteiskuntaoppi
5. Musiikki
6. Liikunta
7. Kuvataide
8. Käsityö

Matematiikka

Keskeiset sisällöt

Vertailu, luokittelu, vaihtoehtojen etsiminen, syy- ja seuraussuhteet matematiikassa, ohjelmoinnin suunnittelu ja toteutus, kertolaskualgoritmi, sisältö- ja ositusjako, jakaminen lukuyksiköittäin, lukujen pyöristäminen ja suuruusluokan arviointi, negatiiviset luvut, desimaalilukujen ja murtolukujen yhteen- ja vähennyslaskut, lukujonon säännönmukaisuus, erilaiset geometriset muodot, symmetrian käsite, jana, suora, kulma, koordinaatisto, mittayksikköjärjestelmä, yleiset yksikkömuunnokset.

Kielelliset tavoitteet

Oppilas osaa tunnistaa keskeisten sisältöjen sanastoa sekä englanniksi että suomeksi. Oppilas pystyy seuraamaan opetusta kaksikielisesti ja vastaanottamaan kaksikielistä apua ongelmatilanteissa.

Keskeinen sanasto (EN)

Compare, sort, choose, plan, build, test, multiply, divide, share, share equally, split, group, round, estimate, check, go below zero, move left, decrease, add, subtract, combine, continue, find the rule, repeat, draw, build, name, fold, match, reflect, draw a line, measure, turn, find, locate, move, measure, compare, weigh, change, convert, calculate.

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Ympäristöoppi

Keskeiset sisällöt

Kehon ja mielen hyvinvointi, tunnetaidot, globaalin ymmärryksen vahvistaminen, tutkitaan säätä ja opetellaan tutkimuksen teon periaatteet (erit. tutkimuskysymysten tekeminen), tunnistetaan eliöitä ja elinympäristöjä, olomuotoja ja aineiden ominaisuuksia, kasvien lisääntyminen, ravinnon tuotanto ja ruoan reitit, opitaan kestävän tulevaisuuden asioita esimerkiksi kierrätyksen avulla.

Kielelliset tavoitteet

Peruskäsitteiden ymmärtäminen ja käyttö kaksikielisesti omassa puheessa ja/tai kirjoituksessa. Oppilas tunnistaa käsitteitä ja/tai niiden merkityksiä eri yhteyksissä. Oppilas osaa selittää yksinkertaisesti arjen ilmiöitä kohdekielellä (esim. sää). Oppilas osaa käyttää opittua sanastoa tutkimisen yhteydessä.

Keskeinen sanasto (EN)

well-being, body, mind, health, balance, emotion, feelings, recognize, express, regulate, calm down, world, global, culture, environment, respect, diversity, weather, temperature, wind, rain, cloud, observe, measure, research, question, investigate, hypothesis, result, conclusion, data, organism, plant, animal, habitat, forest, lake, sea, matter, solid, liquid, gas, material, property, change, seed, grow, pollination, flower, fruit, reproduction, food, nutrition, farm, production, transport, supply chain, food waste, sustainability, recycle, reuse, reduce, waste, environment, future

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Yhteiskuntaoppi

Keskeiset sisällöt

Yksilön ja yhteisön käsitteet, oppilaan kuuluminen erilaisiin yhteisöihin, vastuut ja velvollisuudet, erilaiset mediat, turvallisuus verkossa, turvallinen ympäristö, rahankäyttö, säästäminen ja kuluttaminen, ihmisoikeudet, tasa-arvo, yhdenvertaisuus, laaja-alaiset taidot

Kielelliset tavoitteet

Oppilas pystyy nimeämään yksinkertaisia yhteiskuntaoppiin liittyviä käsitteitä englanniksi. Oppilas pystyy tuottamaan yksinkertaisia mutta perusteltuja lauseita aiheista. Esim. "I think that..." / "In my opinion..." , "because", "that is why", "must", "have to", "can", "must not"

Keskeinen sanasto (EN)

individual, community, membership, responsibility, duty, media, news, advertisement, influence, safety, risk, rule, protection, money, spending, saving, budgeting, rights, equality

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Työtavat valitaan siten, että työtavat tukevat oppilaan oppiaineessa edistymistä sekä kaksikielisyyttä. Tilanteen mukaan kaksikielinen osuus voi tulla myös esimerkiksi kertaosuuksissa, jolloin käsitteitä käydään läpi kaksikielisesti. Välillä voidaan ottaa yksinkertaisia tekstejä tai diaesityksiä, joilla uusi asia opetellaan ensin englanniksi.

Musiikki

Keskeiset sisällöt

- yhteismusisointi sekä rytmien, melodian, harmonian, sointiväriin, muodon ja dynamiikan opiskelu
- Pohjoismaiden lastenmusiikkia, eri kulttuurien musiikkia, taidemusiikkia, populaarimusiikkia ja kansanmusiikkia lauluina ja perustietoina

Kielelliset tavoitteet

Peruskäsitteiden (soittimien nimet, harmonia, sointiväri, dynamiikka, muoto, rytmi) ymmärtäminen ja käyttö kaksikielisesti omassa puheessa ja/tai kirjoituksessa. esim. laulujen laulamissa ja laulujen uudelleensanoittaminen englanniksi pienimuotoisesti. Oppilas tunnistaa käsitteitä ja/tai niiden merkityksiä eri yhteyksissä. Oppilas osaa selittää yksinkertaisesti musiikin elementtejä kohdekielellä (esim. nimetä soittimia ja musiikin elementtejä). Oppilas osaa käyttää opittua sanastoa toiminnan yhteydessä.

Keskeinen sanasto (EN)

instruments, rhythm, melody, harmony, form, timbre (tone color), dynamics, culture, traditional music, Scandinavia (Finland, Sweden, Norway, Denmark, Iceland, Estonia, Lithuania, Latvia)

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Työtavat valitaan siten, että työtavat tukevat oppilaan oppiaineessa edistymistä sekä kaksikielisyyttä. Lauletaan englanninkielisiä lauluja ja nimetään soittimia englanniksi musisointitilanteissa. Välillä voidaan ottaa yksinkertaisia tekstejä tai diaesityksiä, joilla uusi asia opetellaan ensin englanniksi.

Liikunta 3-6

Keskeiset sisällöt

Vuodenaikoihin sopivat erilaiset liikuntamuodot. Nopeus, liikkuvuus, kestävyys ja voima. Monipuoliset leikit, harjoitteet ja pelit, jotka mahdollistavat osallisuuden, pätevyyden, itsenäisyyden sekä ilmaisun ja esteettisyyden kokemukset.

Kielelliset tavoitteet

Oppilas ymmärtää ja käyttää liikunnan keskeistä sanastoa (esim. run, jump, balance). Oppilas ymmärtää yksinkertaisia ohjeita englanniksi ja toimii niiden mukaan. Oppilas osaa antaa ja noudattaa toimintaohjeita.

Keskeinen sanasto (EN)

run, jump, walk, skip, throw, catch, balance, climb, stretch, move, play, practice, try, cooperate, take turns, follow rules.

Työtavat ja CLIL-käytännöt

1. Toiminnallinen oppiminen

Oppilas oppii kielen toiminnan kautta.

Esim. "Jump!", "Run fast!", "Balance!"

2. Fyysinen mallintaminen ja kohdekielen käyttö mallinnustilanteissa.

3. Selkeät rutiinit ja toistuvat fraasit

Tunnilla käytetään samoja ilmauksia jatkuvasti.

Esim. "We take turns", "Your turn", "Stop", "Go", "I will divide you into pairs."

4. Pari- ja ryhmätyö

Oppilaat toimivat yhdessä peleissä ja harjoituksissa. Käyttävät yksinkertaista englantia keskenään. Oppilaat harjoittelevat yhteistyökieltä (we take turns, your turn).

5. Pelillisuus ja leikit

Kieli opitaan leikin ja pelien kautta

esim. viestit, hippaleikit, rastiradat

Tehtävissä on selkeät kieli- ja liikuntatavoitteet.

6. Yksinkertaiset kohdekielen ohjeet ja lauserakenteet

esim. "I can run fast", "We play together"

10. Reflektio liikkeen/liikkumisen jälkeen

lyhyet kysymykset tunnin lopussa:

"What did you do?"

"What was easy/hard?"

oppilas yhdistää kokemuksen ja kielen.

Kuvataide

Keskeiset sisällöt

Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu, kuvallinen tuottaminen, visuaalisen kulttuurin tulkinta, esteettinen sekä ekologinen ja eettinen arvottaminen. Erilaisiin tekniikoihin ja työtapoihin tutustuminen (esim. piirustus, kirjoitus, maalaaminen, grafiikka, rakentelu ja muotoilu).

Oppilaita kannustetaan ottamaan osaa opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen, työskentelymenetelmien ja välineiden valintaan. Sisältöjen valinnassa hyödynnetään paikallisia mahdollisuuksia. Tehdään kuvia havainnon, kokemusten ja mielikuvien pohjalta. Hyväksytään oma ja toisen työ sekä arvostetaan omaperäisyyttä.

Otetaan huomioon taiteen monet ulottuvuudet: teokset, tuotteet ja ilmiöt.

Kielelliset tavoitteet

Oppilas pystyy nimeämään keskeiset työskentelyvälineet ja -tekniikat.

Oppilas pystyy sanallistamaan havaintojaan ja kokemuksiaan kuvista ja ympäristöstä. Oppilas pystyy kuvaamaan omaa työskentelyprosessiaan ja tekemään sitä näkyväksi kielellisesti. Oppilas pystyy antamaan rakentavaa ja kunnioittavaa palautetta sekä arvostamaan omaa ja toisten työtä.

Keskeinen sanasto (EN)

Keskeinen sanasto muodostuu myös työskentelytapojen ja tekniikoiden pohjalta.

"Let's try...", "We could...", "That's a good idea", "Maybe we can also...", "I can see...", "It looks like...", "I am drawing...", "I used...", "I like how you...", "This is interesting because...", "This is similar to...", "This is different from..."

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Opettaja mallintaa kieltä ja tarjoaa valmiita fraaseja kaksikieliseen osallistumiseen. Kieltä ei opeteta erillisenä, vaan osana toimintaa.

Käsityö

Keskeiset sisällöt

Tutkitaan materiaalien ominaisuuksia sekä kokeillaan monipuolisesti niiden käyttötarkoituksia. Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja /tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia, joiden toteuttamiseen käytetään monenlaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita, työvälineitä, koneita ja laitteita.

Keskeiset opetettavat työskentelytekniikat: höylääminen, poraaminen, liimaaminen, viilaaminen, ruuvaaminen, metallin taivutus, juottaminen, ompelukoneen käyttö, neulominen, kankaan kuviointi, metallin taivutus käyttö, neulominen, kankaan kuviointi, metallin taivutus

Kielelliset tavoitteet

- Oman työn suunnittelu sekä suunnitelman esittely kirjallisesti ja suullisesti
- Materiaalien ja käytettävien koneiden/välineiden toimintaperiaatteiden ja ominaisuuksien tutkiminen
- Työskennellessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä kohdekielellä
- Oman työn itse- ja vertaisarviointi ja sekä dokumentointi
- Opittujen termien käyttö prosessin dokumentoinnissa

Keskeinen sanasto (EN)

Technical work: planing, block plane, drilling, hand drill, electric drill (drill), wood glue, hot glue, filing, file, metal file, screwing, screwdriver, metal bending, pliers, forging, cold forging, hammer, soldering, solder, soldering iron, solder, tin.

Textile work: sewing machine, knitting, fabric printing and fabric patterning

Työtavat ja CLIL-käytännöt

Käsityön opetuksessa kieli yhdistyy toimintaan ja konkretiaan. Opettaja näyttää mallin työskentelystä ja antaa ohjeita opetus- ja kohdekielellä. Vaiheittaiset ja kuvitetut ohjeet ovat oppilaille näkyvillä. Keskeinen sanasto on esitelty etukäteen ja on oppilaille näkyvillä. Oppilaat suunnittelevat, tekevät ja esittelevät omia töitään ja työskentelyprosessejaan käyttäen opetus- ja kohdekieltä.